



# OSKA arvestusala ja ärinõustamise uuringu infotund

Riina Tilk  
Elin-Külliki Kruusmaa

15.02.2024

**Kui suur osa raamatupidamisteenuseid pakkuvatest ettevõtetest on 1–9 töötajaga mikroettevõtted?**

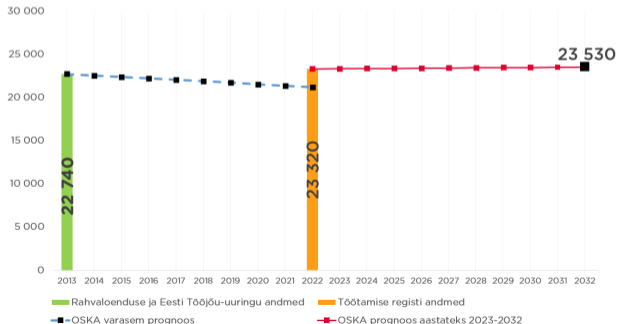


# Võrdlus OSKA arvestusala 2016. aasta uuringuga

## 2016 peamised sõnumid:

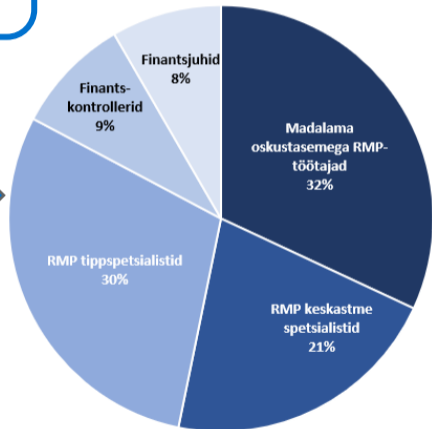
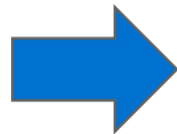
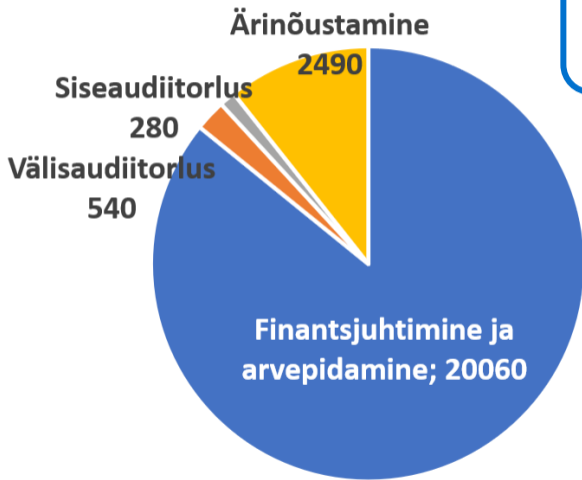
- tööjõuvajadus väheneb lihtsamate/rutiinsemate tegevuste osas ning kasvab vajadus analüütilise suunitlusega magistritasemel spetsialistide järele
- suureneb arvestusala spetsialisti töö juhtimisotsuste kujundamiseks vajaliku info tõlgendajana
- kõigilt valdkonna töötajatelt oodatakse valmisolekut uuenduslike IKT-lahenduste kasutamiseks
- arvestusalal tööle asujate praktilised tööoskused on läbitud õppe kvaliteedi oluliseks näitajaks
- sisemine ja väline audiitortegevus omandab piisava tõhususe ja kvaliteedi, kui arvestusala põhikutsealade omavaheline tööjaotus on osapooltele selge, nende roll ning loodav väärtus on ühiskonnas teadvustatud
- tööjõupuudusest ning tehnoloogilistest arengutest tulenev ärimudelite muutus suurendab vajadust nõustamisteenuse järele

Mitmed raamatupidamise poolt iseloomustavad probleemkohad on jäänud samaks, **uuenduslikkus ja IT-efektiivsus pole olnud piisav**. Vajakajäämisi nähakse jätkuvalt **õppe praktilisuses**.

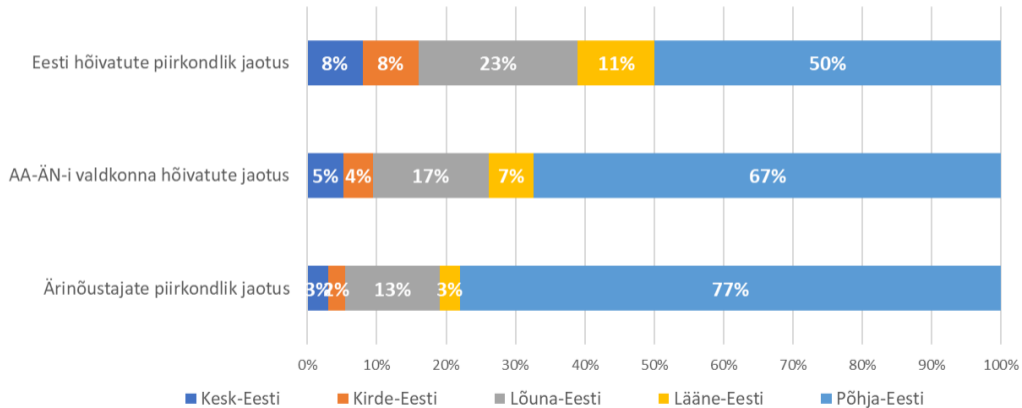


# Valdkond ja põhikutsealad

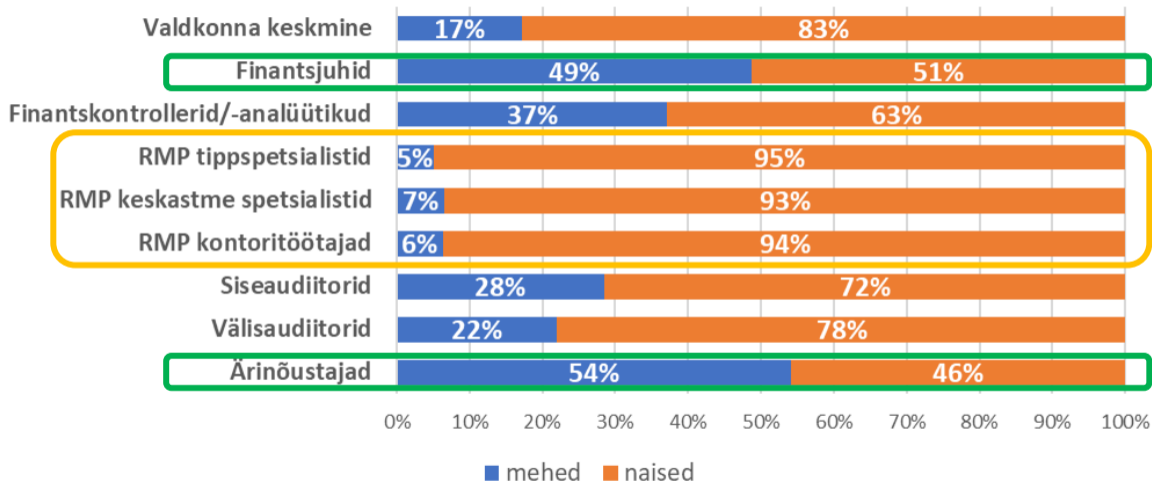
23 300  
hõivatut



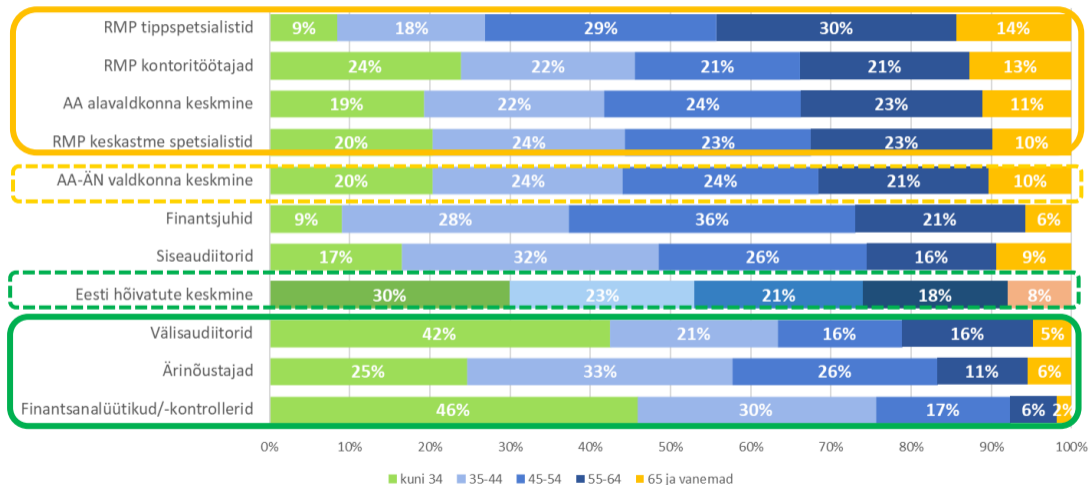
# Töötajate regionaalne jaotus



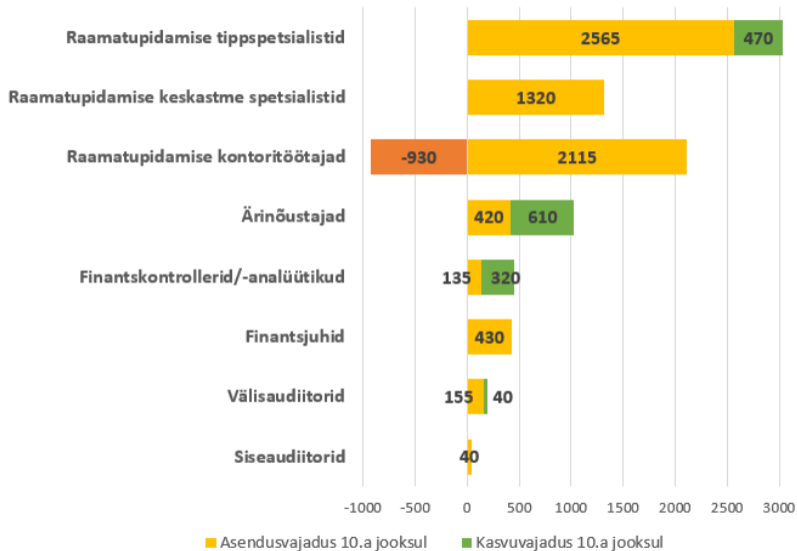
# Valdkonna põhikutsealade töötajad - SUGU



# Valdkonnas on paar põhikutseala, kus ülekaalus on NOORED, kuid enim on VANEMAEALISI



# Asendusvajadus moodustab 93% uue tööjõu vajadusest





# Valdkonna lähiaastate võtmeväljakutsed: „rohepööre“ ja „digihüpe“?

- „**Kestlikkusaruandlus** – üle aastakümnete audiitorite professioni üks suurimaid väljakutseid, mis on samas ka suurim võimalus.“

*/Audiitorkogu, 2023/*



- „**Raamatupidamise esmatasandi töökohad on järgneva viie aasta kõige enam kahanevate ametialade hulgas ning selle peamiseks teguriks on digitaliseerimine ja automatiseerimine.**“

*/Maailma Majandusfoorum, 2023/*

Reaalaja/majandus

# Tehnoloogia areng



- **Automatiseeritud digitaalne andmetöötlus**
- **Reaalajamajandus**
  - automaatne andmepõhine aruandlus
  - e-arved, e-kviitungid, e-veoselehed
- **Andmeanalüüsi tehnoloogiate areng**
  - suurandmed, AI, suured keeletehnoloogilised mudelid
- **Tehnoloogiaga, sh küberturvalisusega seotud nõustamise kasv**



# Aruandluskohustuste kasv



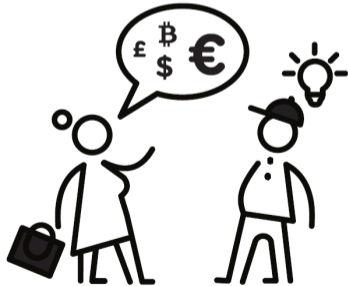
- **Kestlikkuse (ESG) aruandlus**
  - ESG aruandluse koostamine ja auditeerimine
- **Virtuaalväeringuteenused ja krüptoraha**
  - raamatupidamine ja auditeerimine
- **Küberturvalisuse hindamine, IT-auditid, juhtimissüsteemide auditid**
- **Rahapesu tõkestamise rangemad reeglid**



# Rahvusvahelistumine ja kliendiootuste muutumine



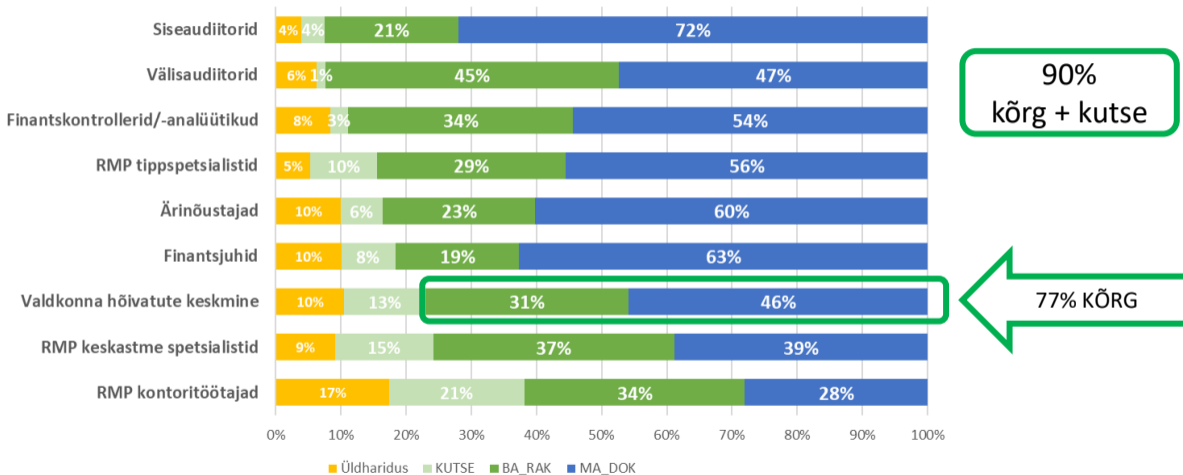
- Nõustava töö osakaalu kasv
- Teenuste pakkumine rahvusvaheliselt
  - e-kaubandus, e-residendid, rahvusvahelised arvestuskeskused
- Teenuste kasvav sisseost
- Raamatupidamisettevõtete konsolideerumine
- Paindlikum töö ja paindlikumad teenused



Mitu protsenti arvestusala ja ärinõustamise valdkonna töötajatest on kõrgharitud?



# Valdkonna põhikutsealade töötajad - HARIDUS



# Töö ja õpingute ühildamine – mida töötajad õpivad?

Õpib 6%

38% - MA  
22% - KUT  
19% - BA  
17% - RAK

11% välis-  
audiitoritest



Äriahandus ja  
majandusarvestus

123



Raamatupidaja

87



Majandusarvestus  
ja finantsjuhtimine

73



Majandusarvestus

62



Ärijuhtimine

58



Õigusteadus

44

Majandusteadus

30

Ärindus

43

Maksu-  
spetsialist

23

Majandus-  
analüüs

23

Rakenduslik  
majandusteadus

36

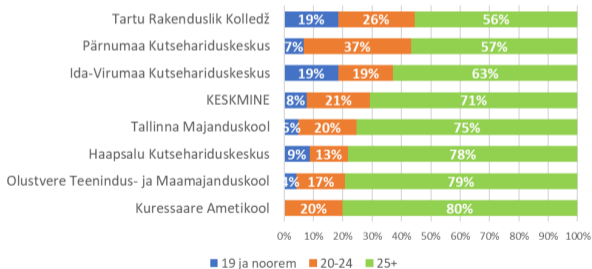
## Kutseõppe omandanud rakenduvad valdkonnas

Lõpetajaid valdkonda sobivatel erialadel, 2019/20–2021/22, keskm		Lõpetajate prognoos sisseastumis- dünaamika alusel	Valdkonnas rakendumist arvestades
KUT	182	<b>-2%</b>	58%
RAK	376		28%
BA	935		
MA	753		
<b>Kokku</b>	<b>2246</b>		30%

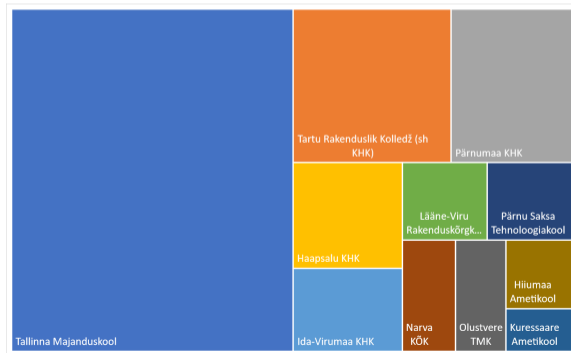


# Kes raamatupidajaks õpivad ja kas asuvad erialal tööle? - KUTSEHARIDUS

Sisseastujate vanusjaotus 2022/2023

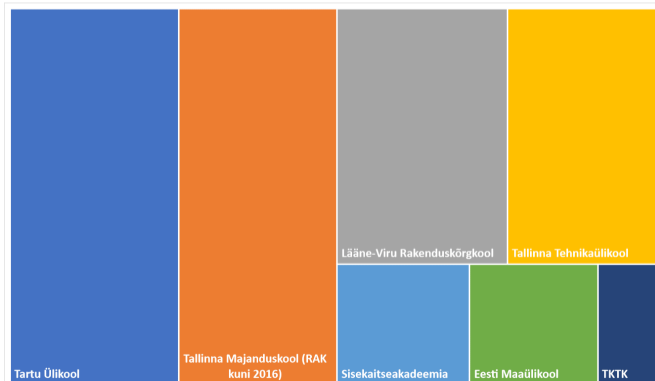
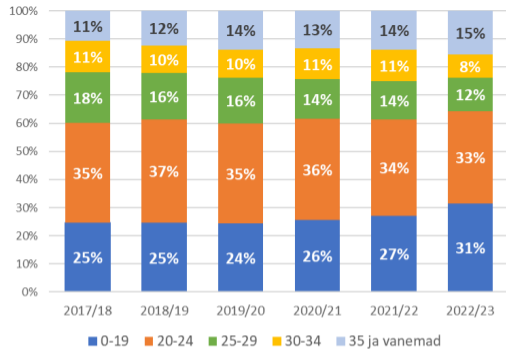


Ligi pooled valdkonna kutseharidusega töötajatest on omandanud kaasaegse erialase hariduse (st lõpetanud aastatel 2006-2021)



## Kes valdkonna kõrgharidust omandavad ja kui paljud rakenduvad?

Ainult 15% valdkonna 18 000 kõrgharidusega töötajast on omandanud valdkonna kõrghariduse pärast 2006.aastat



## Tasemeharidusega tööjõu vajadus vs koolituspakkumine (1)

ÕPPEKAVA-  
RÜHMAD  
KÕRGH.

Juhtimine ja haldus

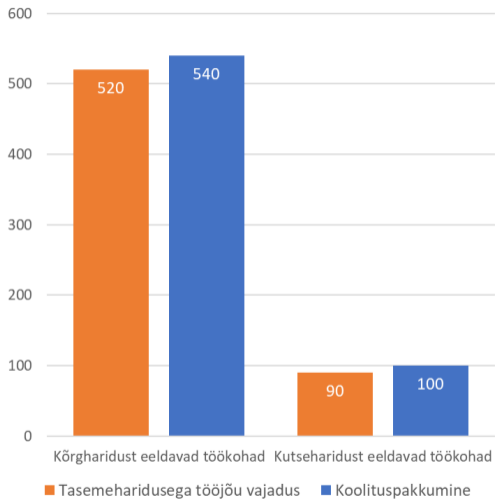
Majandusteadus

Majandusarvestus ja  
maksundus

Matemaatika

Statistika

Ärindus ja haldus




ÕPPEKAVA-  
RÜHM  
KUTSEH.

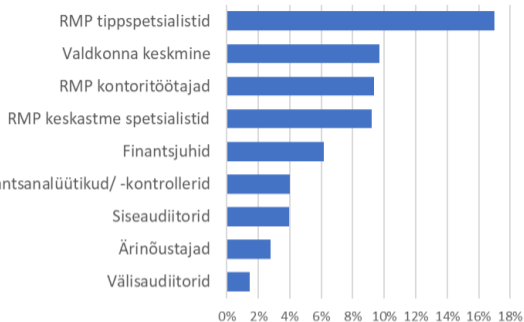
Majandusarvestus ja  
maksundus

Allikas: Töötamise register, Statistikaamet

# Tööjõuvajadus on koolituspakkumisega tasakaalus

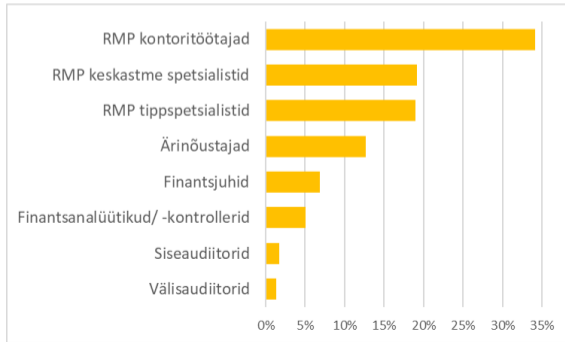
Põhikutseala	Põhikutseala sisemine hariduslik jagunemine*	Hõivatuid 2022	Hõive muutuse prognoos	Hõivatuid 2032	Hinnang tööjõuvajaduse ja koolituspakkumise tasakaalule
Finantsjuhid	kõrgharidus	1680	→	1680	
Finantsanalüütikud/-kontrollerid	kõrgharidus	1780	↑	2100	
Raamatupidamise tippspetsialistid	kõrgharidus	5920	↗	6390	
Raamatupidamise keskastme spetsialistid	kõrgharidus	3240		3240	
	kutseharidus	1030	→	1030	
Raamatupidamise kontoritöötajad	kõrgharidus	3950		3160	
	kutseharidus	2450	↓	2010	
Siseaudiitorid	kõrgharidus	280	→	280	
Välisaudiitorid	kõrgharidus	540	↗	580	
Ärinõustajad	kõrgharidus	2450	↑↑	3060	
Kokku põhikutsealadel		23320	0,9%	23530	

# Kui paindlikud on valdkonna põhikutsealade töötajad?



Lisaks põhitööle teeb kõrvaltööd ligi 2400 töötajat (10%) — 1-5 erinevat töökohta

AA-ÄN valdkonna põhikutsealad on kõrvaltöökaks ligi 5500 töötajale



# Järeldused. Kitsaskohad ja ettepanekud



Foto: <https://entrepreneurhandbook.co.uk>

# Oskuste vajaduse kitsaskohad ja ettepanekud (1)

! Kasvava vajadusega  
oskuste arendamine



ESG-teadmised



Rahvusvaheline maksundus



Valdkondlikud IKT-oskused



Krüptoraha teadmised

## Oskuste vajaduse kitsaskohad ja ettepanekud (2)



Kasvava vajadusega  
oskuste arendamine



Andmeanalüüsi oskused



Projektijuhtimine



Suhtlusoskused



Enesejuhtimine



## Oskuste vajaduse kitsaskohad ja ettepanekud (3)

! **Koolilõpetajate  
praktiliste  
oskuste tase on  
sageli madal.**

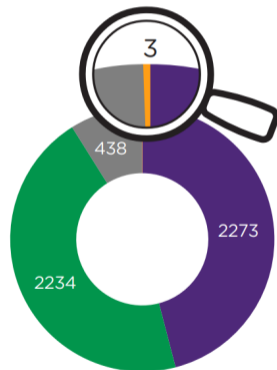


- **Teooria sidumine praktilise läbitegemisega**
  - sh probleem- ning projektöpe, rühmatööd, praktilised ülesanded, eluliste juhtumite lahendamine
  - harjutuslaborid ja demokeskkonnad
- **Ettevõtete igapäevatöö probleemidel tuginevad kursuse- ja lõputööd**
- **Erialaühendused toetavad süsteemselt ettevõtete ja koolide vahelist koostööd**

## Oskuste vajaduse kitsaskohad ja ettepanekud (4)

- ! Raamatupidamisteenuste osutamise varieeruv kvaliteet
- Eesti Raamatupidajate Kogu koostöös Audiitorkogu ja tööandjatega leiab täiendavaid viise motiveerimaks raamatupidajaid sooritama tase 6 kutseeksamit.

Kutsetunnistusega raamatupidajad:



● Tase 4 ● Tase 5  
● Tase 6 ● Tase 7

Allikas: Kutseregister  
(seisuga 31.12.23)

# Tööjõuvajaduse kitsaskohad ja ettepanekud (1)

! Puudust tuntakse IT-süva-  
oskustega ja samaaegselt  
heade valdkonna  
teadmistega spetsialistidest



- Tutvustada valdkonna kõrgema oskustasemega ametialasid IT-erialade üliõpilastele
- Karjääri mitmekesistamisest või karjääripöördest huvitatud IT-haridusega spetsialistide valdkonda kaasamine

## Tööjõuvajaduse kitsaskohad ja ettepanekud (2)

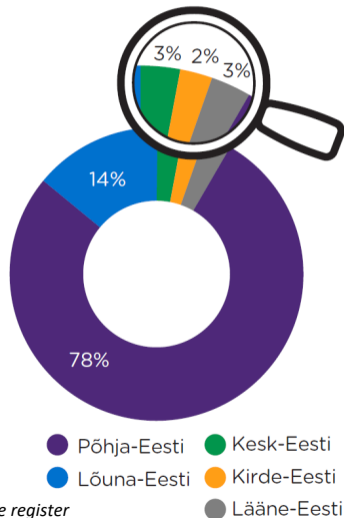
- ! Valdkonna atraktiivsus tööandjana on kasvava konkurentsi tõttu tööturul vähenenud.



- Jätkata valdkonda, selle kutsealasid ning karjääri-võimalusi tutvustavaid tegevusi
- Karjääri mitmekesistamisest või ka nn horisontaalsest karjäärist huvitatud sidus-valdkondade spetsialistide kaasamine

## Tööjõuvajaduse kitsaskohad ja ettepanekud (3)

- ! Maakondades ja maapiirkondades napib ärinõustajaid ning ettevõtluskonsultante



Allikas: töötamise register



Foto: Kaupo Kalda

# Küsimused ja arutelu

## Lõpetuseks:

- **OSKA arvestusala ja ärinõustamise uuringu aruanne ja infomaterjalid:**

<https://uuringud.oska.kutsekoda.ee/uuringud/arvestusala>

- **Tulemused ka haridusportaalis:**

<https://haridusportaal.edu.ee/karjäär>

- **Tänased esitlused:**

Kutsekoja Facebookis ja OSKA veebis järelvaadatavad

# 2024. a esimeses pooles avaldame

- Madala rakendumisega erialad kutseõppes ja selle põhjused  
Infotund 22. veebruaril kell 11
- Logistika valdkonna uuring
- Perearstiabi uuring
- Transpordi valdkonna uuring



OSKA uuringute veebileht on uuenenud:  
[uringud.oska.kutsekoda.ee](http://uringud.oska.kutsekoda.ee)



## OSKA töölaual 2024



- Ehituse valdkonna uuring
- Kinnisvara valdkonna uuring
- Tervishoiu valdkonna hõiveprognosis
- Keemia-, farmaatsia- ja ehitusmaterjalide tööstuse uuring
- Välistöajõu vajaduse uuring
- Taastuvenergia kasutuselevõttuga kaasnev tööajõu vajaduse uuring
- Tehisintellekti rakenduste mõju tööajõu ja oskuste vajadusele



*Foto: Kaupo Kalda*

## **Täname kuulamast!**

[riina.tilk@kutsekoda.ee](mailto:riina.tilk@kutsekoda.ee)

[elin-kylliki.kruusmaa@kutsekoda.ee](mailto:elin-kylliki.kruusmaa@kutsekoda.ee)